

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 50. Caroli Imperatoris querelæ contra Protestantium innovationes ex hac controversia attentatas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

Ita cum eorum Principibus ludere, Sæc. XVIII.
 Sæctariis familiare est, imo ipsam etiam A. C. 1719
 Cæsaream commissionem ad tollenda
 exillimata eorum gravamina selectam
 ex variis rationibus suspectam respiciebant, Faber t. 36.
 talemque esse die trigesima Martii Da- pag. 423.
 niæ Regi depingebant.

§. L.

*Caroli Imperatoris querelæ contra
 Protestantium innovationes ex
 hac controversia attentatas.*

Iniquissimo Protestantes ferebant ani-
 mo, quod una ex parte quamplurimi
 Principes a sua secta ad Catholicam
 fidem reverterentur, ex altera vero
 parte haud sperare possent, ullum ex
 Catholicis Principibus in fidei suæ re-
 bus adeo rudem, hebetemque fore, ut
 a Catholica fide ad incompositum No-
 vatorum commentum, quod nonnisi
 paucis ante annis ad Ecclesiæ systema
 quorundam Jureconsultorum (*) arti-
 bus

Z 3

(*) Quam operose quantisque inter se con-
 traditionibus ad hanc usque dum nondum
 compositis Lutherani Præcones, & Jurecon-
 sulti jus circa Sacra, jus decidendi doctrinam,
 jura Majestatica, jura superioritatis territorialis,
 jus reformandi recta conscientiæ libertati antea
 tantopere decantatæ adversum &c. recens in-
 vexerint, atque ipsis primis Reformatibus
 incognitum excogitarint, videri potest in
 Struvii Bibliotheca Juris selecta §. XXIII.
 pag. 510. Edit. VII, Jenen. 1743.

Sæc. XVIII. bus expolitum est, transire velit: hæc
 A. C. 1719 vero eorum augebatur dolor & indignitas,
 dum probe prospicerent, Principes ad veram fidem revertis
 jure reuocandi, atque simul Religionis Catholicæ exercitium ibi, ubi illud in am
 regulativo non viguit, introducendum jure ab antiquo sibi competente usurum
 prout re ipsa Electorem Palatinum hoc jure usum fuisse noverant, hinc ut hæc
 Catholicorum Principum jus infirmarent, & contra Palatinum Electo
 ctorem, aliosque Principes Catholicos & Territoriales Dominos via facti
 & propria auctoritate tuerentur, hinc A catholicorum Principum Legati
 Ratisbonensibus comitiis degentes qui se *Corpus Evangelicum* vocant, e
 suorum Jureconsultorum suggestione hoc anno die vigesima secunda Decem
 bris *conclusum*, ut vocant, Cardinali Saxo-Citiensi supremo Cæsaris Admi
 nistro exhibuerunt, hujus tenoris
 „Ut pernicioso & paci Westphalicæ
 „verso principio circa jus Simultaneæ
 „(quod etiam non sine Corporis Evangelicorum displicentia quidam Evangelici
 „Scriptores quodammodo approbant) serio & efficaciter ita exigentibus
 „necessitate obvietur, hinc ex variis
 „qua impressis, qua ineditis scriptis

„præcipua ex Imperii legibus hausta Sæc. XVIII.
 „argumenta, aliasque rationes ex A. C. 1719.
 „cerpsimus, hocque excerptum sub
 „titulo: *Nullitas simultanei &c.* Cæsareo
 „Administro tradidimus, consultum-
 „que fore censuimus, ut illud ad su-
 „premos Principes & Magistratus trans-
 „mittamus, eosque, qui in suis ditioni-
 „bus Academias aut Universitates ha-
 „bent, rogemus, ut hoc excerptum,
 „si ita videbitur, approbare, & præ-
 „fatum libellum, cui titulus. *Nullitas*
 „*Simultanei*, ad præfatas Scholas trans-
 „mittere, eisque serio præcipere velint,
 „ut juxta hujus libelli tenorem Pro-
 „fessores docerent, eaque principia
 „amplecterentur. Huic monstruoso par-
 „turi alium adhuc supposuerunt factum
 sub titulo: *Origo Simultanei*. Nimis te-
 merarius videbatur ausus horum Pro-
 testantium, qui in Catholicorum præ-
 judicium, pacis Westphalicæ sensum
 & illius veritatem historicam pro suo
 arbitrio pervertendi, Catholicosque
 Principes antiquissima, & nunquam
 dubia reformandi ac territorialis
 juris possessione spoliandi auctoritatem,
 inconsulto Cæsare ac Imperio, sibi ar-
 rogarunt: quo enim fundamento pote-
 rant a Catholicis Principibus petere,
 ut hanc propositionem affirmativam:

Sæc. XVIII. *Catholicus Princeps territorialis Exercitium Religionis Catholicæ in illis locis, ut illud in anno Regulativo vel non fuit, aliter fuit, simul invehere potest, ex instrumento pacis Westphalicæ probentur cum tamen Catholici a nongentis multo amplius annis in quietâ territorialis possessione, proin juxta propria Protestantium principia in quietâ juris reformandi & simultanei possessione fuerint, & Protestantibus diem & annum, quo de ipsis ante Sæculum XVII nequidem somnium fuit, digito demonstrare valeant, & ne ipsi quidem ex ullo Pacis Westphalicæ Syllaba ostendere possunt, I. quod Protestantium in possessione juris negativi (scilicet quod Catholici Principes simultaneum invehere nequeant) sint. II. Quod Territorialis Princeps Catholicus suæ Religionis exercitium simul invehere nequeat. Nonne Imperatores & Principes Catholici in suis ditionibus Idololatriam, Paganismum & Arianorum sectam etiam ubi prædominabatur, reformarunt, & simul Catholicæ fidei exercitium instrictum, nemine eis hoc jus simultanei & reformandi in dubium vocant invehendi? Si ergo Catholici Principes suam religionem in suas ditiones invehendi, subditos suos ad eam adstringendi, falsamque inde eliminandi*

pote
quo
usur
licon
igna
ferit
que
sit?
stant
pro
dena
pote
Cat
ligio
ritori
ctori
perp
dem
Prin
ctam
obilit
Prin
facti
ditos
usur
quoc
relig
terri
testa
tend
juris
bus

pote

potestatem seu reformandi jus ab anti-^{Sæc. XVIII.}
 quo habuere, quis hujus potestatis ^{A. C. 1719.}
 usum eis adimere potuit? quis Catho-
 licorum Principum adeo rudis, atque
 ignavus fuit, ut huic juri unquam ces-
 serit, vel hoc jus sibi ab extero alienæ-
 que Religionis Principe restringi passus
 sit? quis unquam consensit, ut Prote-
 stantes jus reformandi, ejusque praxin
 pro lege publica haberent? coacti qui-
 dem id tolerarunt, quia prohibere non
 poterant, sed nunquam approbarunt, quia
 Catholici jus reformandi exercitium Re-
 ligionis, & doctrinam non potestati Ter-
 ritoriali, & nequidem Episcopali au-
 thoritati sed soli Ecclesiæ constanter &
 perpetuo adjudicarunt: petebant qui-
 dem Protestantes, ut Lutherani, qui
 Principi Catholico subsunt, suam se-
 ctam libere profitendi jus haberent, sed
 oblitere Catholici Principes, qui, cum
 Principes Protestantes jam antea via
 facti contra omne jus Catholicos sub-
 ditos ad suam sectam compulerint, ex
 usurpata hac Protestantium praxi suos
 quoque Protestantes subditos ad suam
 religionem compellendi jus sibi *ratione*
territorii & superioritatis ex ipsis Pro-
 testantium principiis competere con-
 tenderunt, ex Regula, *quod quisque*
juris &c. nunquam autem Protestanti-
 bus concesserunt, ex solo jure Supe-
 riori-

Sæc. XVIII. rioritatis descendere jus introducere
 A. C. 1719. novæ sectæ: si tamen Protestantes
 solo jure Superioritatis jus reformandi
 sibi vendicant, qua fronte illud Prin-
 cipibus Catholicis eodem Superiori-
 tatis jure gaudentibus denegare auti fuerit
 nonne in Art. V. §. 30. P. W. Cæsar
 contenderunt de jure reformandi re-
 gionem in suis subditis A Catholicis
 nonne propugnarunt, quod ex
 Protestantium praxi & principiis
 Ecclesiastici quam sæculares immed-
 Status Catholici jus reformandi ex-
 citium Religionis in subditos exercere
 suos, æque ac Protestantes in suos, po-
 leant? nonne ibidem *conventum*,
 conclusum fuit, hoc jus (scilicet re-
 gionem subditorum reformandi, &
 hi Domini sui religionem profiteri non
 libere emigrare permittantur), non
statui immediato impediri oportere, pro
 jam in pace Religiosa statutum est
 num existimari potest, quod pacifi-
 tes, qui §. 27. Art. V. & §. 30. libera-
 esse debere Domino directo, Religio-
 suæ exercitium publicum introducere
 stabilierunt, mox §. 31. Jus territorii
 Domini vel ad subditorum consentium
 vel ad statum & observantiam
 1624. restringere voluerint?

Cum ergo Protestantium Principum
 Legati Ratisbonæ agentes, qui se

pus *Evangelicorum* vocant, per suos Ju- Sæc. XVIII.
 reconsultos contra verum P. W. fen- A.C. 1719.
 sum & verba Jus territoriale Principum
 Catholicorum in ordine ad invehendum
 publicum Religionis suæ exercitium per
 annum normalem vel regulativum re-
 stringere auderent, hinc Cæsar novos
 hosce ita sese dicentis Corporis Evan-
 gelicorum temerarios ausus decreto
 die duodecima Aprilis edito reprehendit
 his verbis: „Cum Protestantes sub
 „nomine *Corporis Evangelicorum* priva-
 „tim & aliunde ex se nulla atque Im-
 „perii legibus adversa conclusa inter
 „se fabricarint, necnon in illis omnino
 „absona & ad integram Germaniæ con-
 „fusionem tendentia, & Imperii firmi-
 „tati præjudiciosa principia invehere
 „præsumperint, ac insuper præter alia
 „ad Universitates, & Imperii Romani
 „Academias ex Cæsaris, & universi
 „Germani Imperii gratia & benignitate
 „erectas, & privilegiis ditatas novas
 „& nonnisi ad dissidia, diffensiones &
 „tumultus inter Caput & membra con-
 „citandas collimantes, & ex commu-
 „nibus Imperii statutis nullatenus com-
 „probandas, vel inveniendas doctrinas
 „transmittere, & serio Professoribus
 „inungere ausi sint, ut juxta hæc
 „doctrinas doceant, agant & scribant
 „ hinc Cæsarea sua Majestas,
 „ut

Sæc. XVIII. „ut publicam pacem, & unitatem con- „servaret, necnon genuinum, quæ „doctrina & Imperii decreta sint in- „telligenda, sensum tueretur, nullatenus „permittere potest, ut Professores in Universitatibus vel Academiis ex Cæsaris indulto & privilegio in Imperio erectis ad alias doctrinas quam Imperii legibus consonas, minus vero ad arbitrarias, uisuntaxat parti faventes interpretationes aut ad Imperialium pacis decretorum & patriarum legum detorsiones inducantur, aliterque, quam hucusque ex juris præscripto communis usus tulit, doceant, vel alias invehant interpretationes, nisi quæ mutuo consensu & usu vel stabilitæ fuerunt, vel deinceps communi pacto stabilientiæ, & a Cæsarea Majestate ratihabentiæ, proinde legitimæ firmæque erunt: ut mini igitur aliter docere, agere, & judicare liceat, quam juxta Imperialis legum tenorem, & juxta gentium nam a Cæsarea sua Majestate atque Imperio receptam, communique consensu illustratam Interpretationem. Secus enim, si principia omnium fundamentis destituta, & communi bono omnino contraria, qualia hucusque stabiliri attentatum, ulterius invehantur, Cæsarea sua Majestas committit, ut

„pellatur, ut Cæsareos Fisci Procura-
 „tores ad exactissimam sui officii adim-
 „pletionem contra ejusmodi Neotericos
 „incitaret, ac demum Universitatibus
 „quoque sua privilegia adimeret, & pro
 „culpæ merito eas severioribus poenis
 „plecteret &c. „

Sæc. XVIII.
 A. C. 1719.

Verum sic dictum *Corpus Evange-
 licum* seu A catholici Principum Orato-
 res hac Cæsaris indignatione parum
 commoti, die decima sexta Novembris
 anno sequenti sua principia vindicare,
 necnon Cæsareæ suæ Majestati utrum-
 que libellum, sub titulo *Nullitas Si-
 multanei*, & *Origo Simultanei* tradere,
 ipsumque Cæsarem edocere præsum-
 pserunt, qualiter Instrumentum pacis
 sit intelligendum, quodque sola eorum
 interpretatio sit sincera & Imperii legi-
 bus consona intentio, cum tamen an-
 tiquam per plura sæcula quiete usur-
 patam, nec unquam in dubium voca-
 tam possessionem Juris Territorialis Ca-
 tholicorum Principum in suos subditos
 intra eorum ditiones eis adimere, &
 restringere, e contrario autem Princi-
 pibus A catholicis (quod tamen in nullo
 Instrumenti Pacis loco stabilitum repe-
 ritur) alienos subditos contra legiti-
 mum suum Principem Catholicum pro-
 tegendi jus sibi vindicare attentent, licet
 id

Sæc. XVIII. id Pacis Religiosæ §. 23. expresse
A. C. 1719. interdictum.

§. LI.

*Diversæ summi Pontificis Constitutio-
tiones & Epistolæ ad varios.*

*Epist.
Clem. XI.
p. 2334.
Hist. cont.
Chron. l. 17.
pag. 764.*

Præterquam quod summus Pontifex
crebras Catholicorum oppressio-
avertere, omnibus viribus niteretur
ac propterea Cardinalem Alexandrum
Albanum Nepotem suum Viennam
Cæsarem unacum literis ablegare
enixe postulans, ut ipse tanquam Ec-
clesiæ Advocatus atque Assertor quorundam
articulos Sedi Apostolicæ maxime
noxios, de quibus in tractationibus
cis inter Christianos Principes agi con-
pererat, abrogari curaret, insuper
gravescens variis malis remedium
& in diversis tunc occurrentibus ca-
sis suam opem consiliumque paratam
solicitudine impendit. Præprimis
Catholicos in Hibernia ab A Catholicis
Magistratibus irreconciliabili odio
Romanam Ecclesiam ejusque cultum
incensis duriolem in modum severis
mis legibus, maximisque calamita-
bus exagitari edoctus, Caroli Imperatoris,
& Ludovici Franciæ & Joannis
Lusitanæ Regum opem & patrocini-
afflictis hisce Catholicis impendi,